

Open Science a komercializace vědeckých výsledků

24.4.2023 - Nikolas Mucha | Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava

Téma je pro akademickou obec VŠB-TUO velmi aktuální, neboť je jedním z cílů Strategického záměru VŠB-TUO 2021-2027, kdy je cílem tvorba podmínek pro realizaci výzkumu na excelentní úrovni s akcentováním zásad otevřené vědy.

Účastníky semináře byli jak zástupci VŠB-TUO, tak i dalších institucí, pro které je problematika Open Science rovněž klíčová, např. Technologická agentura ČR, Fakultní nemocnice Ostrava nebo Vysoká škola PRIGO.

Lektora semináře, Mgr. et Mgr. Matěje Búřila, který je vedoucím právního oddělení Centra pro transfer technologií Masarykovy univerzity v Brně, jsme se zeptali na několik otázek:

1. Jak byste laicky vysvětlil téma Vaší přednášky?

Přednáška představuje systém Open Science, tedy „otevřené vědy“ a její vztah ke komercializaci vědeckých výsledků. Otevřená věda, je zjednodušeně řečeno, nový systémový přístup k nakládání s vědeckými výsledky, zahrnující zejména jejich otevřené publikování (Open Access) a jejich využívání bez jakýchkoliv poplatků prostřednictvím neomezeného elektronického přístupu.

2. Co byste chtěl, aby si posluchači z Vaší přednášky odnesli?

Open Science je něco, co může zásadně ovlivnit fungování vědeckovýzkumného prostředí nejen v České republice, ale i na celém světě. Nestačí tuto systémovou změnu vzít jen na vědomí a naučit se s ní žít, ale je důležité i maximalizovat její možné pozitivní efekty, synergie a výhody, a naopak minimalizovat případné negativní aspekty a tenze. Na úrovni každé instituce je pak vhodné prvky Open Science promítnout do vnitřních systému, ať už v podobě směrnic, informačních systémů, repozitářů apod., tak i do personálního a finančního zajištění chodu servisních pracovišť.

3. Co byste doporučil posluchačům, kdyby se chtěli tématu věnovat podrobněji?

Sledovat národní i mezinárodní dění v oblasti Open Science, ale i dalších nastupujících trendů v oblasti vědeckovýzkumných politik jako je např. Knowledge Valorisation. Vědcům, a zejména jejich projektové podpoře, pak doporučuji se vždy poctivě seznámit s příslušnými projektovými pravidly a prvky Open Science v nich zahrnutých, a to ideálně již ve fázi přípravy návrhu projektu a s cílem maximalizovat jejich pozitivní efekt.

<https://www.vsb.cz/magazin/cs/detail-novinky?reportId=45277>